

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4609/2022
17.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Малиновић, адвокат из ..., против тужене Установе студентског стандарда - Студентски центар у Новом Саду, коју заступа Гордана Ковачевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3672/22 од 21.09.2022. године, у седници већа одржаној 17.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3672/22 од 21.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2131/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужена да тужили, за период од 01.10.2019. године до 31.03.2021. године, исплати на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада износ од 61.337,50 динара и на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора износ од 15.653,54 динара, све са законском затезном каматом на сваки појединачни опредељени износ од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужили исплати трошкове парничног поступка у износу од 68.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, тужила је ослобођена плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3672/22 од 21.09.2022. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена, тако што је тужбени захтев тужиле да се обавезе тужена да јој за период од 01.10.2019. године до 31.03.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 61.337,50 динара и по основу накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 15.653,54 динара, све са законском затезном каматом на

сваки појединачни опредељени износ од доспелости до исплате, одбијен. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 68.500,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате и обавезана тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.489,80 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 22.979,60 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је у радном односу код тужене, на радном месту „ББ“, односно помоћног радника у Тужена јој је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места тужиле 6,83. Уколико је тако добијена висина основне плате била нижа од износа минималне зараде, тужена је по потреби вршила корекцију плате тужилци до износа минималне зараде. У обрачунским листама плата тужиле није исказивана као посебна ставка накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина потраживања је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област, а на основу присуства на раду тужиле и најповољнијег критеријума у упоредним важећим посебним колективним уговорима у РС.

Имајући у виду наведено, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле сматрајући да јој припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечних накнада, сходно варијанти налаза вештака који је у свом обрачуну применио параметре из важећих Посебних колективних уговора у Републици Србији у којима је накнада трошкова за исхрану у току рада износила 250,00 динара бруто на дневном нивоу, а накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде на месечном нивоу. У ситуацији када је тужилца у спорном периоду примала плату у висини минималне зараде, првостепени суд је закључио да у коефицијенту за обрачун плате тужилци нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога је усвојио тужбени захтев у опредељеним износима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за исплату наведених накнада закључујући да је тужилци исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којој су садржане и наведене накнаде.

Према становишту Врховног суда, неосновано се ревизијом тужиле указује да је у побијаној пресуди погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог, прописано је да

се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебни колективни уговор за студентски стандард („Службени гласник РС“ бр. 19/00), није предвиђао наведене накнаде, нити је прописивао право запослених на ове трошкове.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби, Врховни суд налази да је тужилци износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према којем је тужилци исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС.

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужилцу у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како је то утврдио првостепени суд (параметри у тренутно важећим посебним колективним уговорима у РС), нити подразумева да део коефицијента тужилце поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, и по оцени Врховног суда, тужилца нема право на тражене накнаде, јер јој је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом, због чега је правилно побијаном пресудом одбијен тужбени захтев.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилца није успела у ревизијском поступку због чега јој не припадају трошкови тог поступка, па је применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**